

ΡΟΒ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΕΝΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η τελευταία δεκαετία του 20ου αιώνα , η δεκαετία των μεγάλων αλλαγών και των καταλυτικών εξελίξεων τελειώνει απειλώντας να παρασύρει στη χρονική εκπνοή της, ιδέες, οράματα και αξιακές αναφορές που οριοθέτησαν, καθόρισαν και διαμόρφωσαν την πολιτική στάση, τη σκέψη και τη δράση, όλων όσων στο ορατό χρονικό διάστημα του αιώνα που φεύγει οριοθέτησαν την πολιτική τους παρουσία και την γενικότερη κοινωνική τους δράση στον ευρύτερο χώρο της Αριστεράς.

Το ΠΑΣΟΚ, ως κεντρικός πολιτικός φορέας του χώρου της αριστεράς, από τα πράγματα γίνεται δέκτης αυτών των καταλυτικών επιπτώσεων και των νέων προκλήσεων και χωρίς αμφιβολία η Κυβέρνησή του, βρίσκεται αντιμέτωπη με τις αντιφάσεις και τις προκλήσεις αυτών των απρόβλεπτα γρήγορων αλλαγών στην οικονομία, στην παραγωγή και στο σύνολο των κοινωνικών δομών.

Μπροστά σ' αυτή την ολοκάθαρη και ειλικρινή διαπίστωση, ο δρόμος του εσωκομματικού και κοινωνικού διαλόγου με στόχο την εξειδίκευση και την επικαιροποίηση αξόνων πολιτικής δράσης που με τόλμη και ωριμότητα έχει σε γενικές γραμμές προσδιορίσει το Κίνημά μας, τόσο στις αποφάσεις του 4^{ου} Συνεδρίου μας, όσο και στις ολομέλειες και ειδικές συνόδους των Κ.Ε., είναι μονόδρομη και επιτακτική επιλογή.

Στην κατεύθυνση αυτή, η εξειδίκευση και η επικαιροποίηση των θέσεων του Κινήματός μας που αφορούν

- **την πορεία της πολιτικής και κυβερνητικής μας δράσης για την οικοδόμηση ενός σύγχρονου και βιώσιμου ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ και**
- **τις αναδιαρθρώσεις στην οικονομία και στις ΔΕΚΟ**

είναι θέμα άμεσης πολιτικής προτεραιότητας για το ΠΑΣΟΚ.

1. Βασικές παραδοχές

- α. Η εκκίνηση οικοδόμησης του βιομηχανικού μοντέλου παραγωγής -1850- αποτέλεσε τη βάση πολλαπλών εξελίξεων στο πολιτικό και κοινωνικό πεδίο.
- β. Οι πολιτικές κοσμοθεωρίες έχουν ως γενεσιουργό βάση το ίδιο το βιομηχανικό μοντέλο παραγωγής.
- γ. Το βιομηχανικό μοντέλο παραγωγής αντιστοιχήθηκε εξελικτικά στο επίπεδο της εργασίας, με το βιομηχανικό μοντέλο εργασίας.
- δ. Το βιομηχανικό μοντέλο εργασίας αποτέλεσε τη γενεσιουργό δύναμη του βιομηχανικού μοντέλου κοινωνικής ασφάλισης και του υφιστάμενου κοινωνικού κράτους.
- ε. Το Ευρωπαϊκό μοντέλο του κοινωνικού κράτους παρά τις επιμέρους ιδιαιτερότητες - Σκανδιναβικό μοντέλο - Γερμανικό μοντέλο κλπ. - είναι το πλέον ολοκληρωμένο σύστημα κοινωνικού κράτους που οικοδομήθηκε στον ανεπτυγμένο κόσμο.

2. Οι συνιστώσες του νέου τεχνολογικού μοντέλου παραγωγής.

- α. Οι βασικές συνιστώσες που διαμόρφωσαν το βιομηχανικό μοντέλο παραγωγής ήταν, **η Γη, το κεφάλαιο, η εργασία και οι πρώτες ύλες.**
- β. Σήμερα στο νέο τεχνολογικό μοντέλο παραγωγής προστίθεται ως βασική και καταλυτική συνιστώσα, **η πληροφορία - και η γνώση** και κυρίως η διαρκής διαδικασία της ανανέωσής της.
- γ. Η νέα αυτή συνιστώσα λειτουργεί καταλυτικά δεν είναι ελέγξιμη ή μετρήσιμη με τους παραδοσιακούς τρόπους, δεν λειτουργεί αθροιστικά αλλά κατ' εξοχήν πολλαπλασιαστικά στις παραδοσιακές συνιστώσες του βιομηχανικού μοντέλου παραγωγής.

Αυτή ίσως είναι η κυρίαρχη διαφορά ανάμεσα στο Βιομηχανικό και Τεχνολογικό μοντέλο παραγωγής.

3. Τα βασικά αίτια κρίσης του σημερινού κοινωνικού κράτους

α. Το νέο Τεχνολογικό μοντέλο παραγωγής ως καταλύτης εξελίξεων βρίσκεται σε διαρθρωτική αναντιστοιχία:

- με το υφιστάμενο μοντέλο εργασίας
- με το υφιστάμενο μοντέλο του κοινωνικού κράτους

β. Οι δομές του υφιστάμενου κοινωνικού κράτους λειτουργούν αντιπαραγωγικά και το πεδίο δράσης του δεν αντιμετωπίζει τις νέες απειλές και τις νέες ανισότητες.

γ. Το υφιστάμενο κοινωνικό κράτος, δεν καλύπτει τις νέες προτεραιότητες του κόσμου της εργασίας και υπολείπεται των νέων αναγκών του κόσμου προς εργασία (ανέργων).

δ. Δεν εξειδικεύει ομάδες στόχους, έτσι ανάμεσα σ' αυτούς που έχουν γενικά προσδοκίες « χάνονται » αυτοί που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη (χαμηλοσυνταξιούχοι - άνεργοι - κοινωνικά αποκλεισμένοι).

ε. Το υφιστάμενο κοινωνικό κράτος είναι στραμμένο στους εντός των τειχών και αδυνατεί να παράξει δράσεις και πολιτικές γι' αυτούς που βρίσκονται έξω από τα τείχη της παραγωγής.

4. Πολιτική αξιολόγηση των εξελίξεων

α. Η οικοδόμηση του υφιστάμενου μοντέλου εργασίας και ειδικότερα του υφιστάμενου Κοινωνικού Κράτους, είναι αναμφίβολα το πολύχρονο αποτέλεσμα αγώνων, κατακτήσεων, δημιουργικών προσπαθειών και ιστορικών συμβιβασμών της

κοινωνικής πάλης των εργαζομένων και των ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων.

β. Η αριστερά και ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Αριστερά οικοδομήθηκε και εκφράστηκε μέσα από τη συνεχή εξέλιξη αυτών των αγώνων.

γ. Αν, **η 1 Μαΐου 1886**, αποτέλεσε τη μέρα σύμβολο για την οικοδόμηση του βιομηχανικού μοντέλου εργασίας (8 ώρες δουλειά - 8 ώρες ελεύθερο χρόνο - 8 ώρες ανάπαυση), και του οικοδομηθέντος τον αιώνα που φεύγει κοινωνικού κράτους, **ο Δεκέμβρης του 1989**, κατέδειξε με την κατάρρευση των συστημάτων του υπαρκτού Σοσιαλισμού, όχι μόνο την αδυναμία ενός πολιτικού συστήματος αλλά ταυτόχρονα σηματοδότησε την αρχή μεγάλων αλλαγών ή του τέλους του βιομηχανικού μοντέλου εργασίας και συνακόλουθα του βιομηχανικού μοντέλου κοινωνικής ασφάλισης.

δ. Η κατάρρευση του υπαρκτού Σοσιαλισμού, σηματοδότησε την αφετηρία μιας πορείας αναγκαίων αλλαγών και προσαρμογών που οικοδόμησαν, κυρίως στη Βόρεια και Κεντρική Ευρώπη, αλλά και σ' όλο το ανεπτυγμένο κόσμο, η Σοσιαλδημοκρατία, η Αριστερά και τα Συνδικάτα.

5. Μπορεί η αριστερά να είναι και πάλι παρούσα και δρώσα πολιτική δύναμη;

α. Έχει χρέος να ΜΠΟΡΕΣΕΙ, γιατί και στην βιομηχανική περίοδο η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ήταν αυτή που οικοδόμησε, μαζί με τα ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ, το σύνολο των θεσμών του κοινωνικού κράτους.

β. Το 1989, δεν ηττήθηκε η δημιουργική ΑΡΙΣΤΕΡΑ, το 1989 ηττήθηκε το αυταρχικό, το υπερσυγκεντρωτικό, αντιδημοκρατικό και ανελεύθερο μοντέλο της δογματικής αριστεράς.

γ. Η δεξιά, δεν συνέβαλε ποτέ στην οικοδόμηση του κοινωνικού κράτους, απλά συμβιβάζεται με την ύπαρξη του ως αναγκαίο κακό.

δ. Η δεξιά ποτέ δεν ήθελε ρυθμισμένες εργασιακές σχέσεις και κοινωνικό κράτος γι' αυτό δεν μπορεί να οραματιστεί τη μετεξέλιξή

τους και τις αναγκαίες προσαρμογές τους γι'αυτό προσμένει και ευελπιστεί την πλήρη και ανεξέλεγκτη κατάρρευσή τους.

6. Ποιες είναι οι βασικές υστερήσεις στις σκέψεις της ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ σε σχέση με το κοινωνικό κράτος

α. Βασικά τμήματα της ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ σήμερα -τουλάχιστον στη χώρα μας- είτε αδυνατούν, είτε πεισματικά αρνούνται να προσεγγίσουν τις παρακάτω πραγματικότητες:

- ότι, το βιομηχανικό μοντέλο παραγωγής αλλάσει
- ότι, το υφιστάμενο μοντέλο εργασίας βρίσκεται σε διαρθρωτική αναντιστοιχία με το οικοδομούμενο νέο τεχνολογικό μοντέλο παραγωγής

β. Ότι, το υφιστάμενο μοντέλο κοινωνικού κράτους δεν είναι βιώσιμο και αποτελεσματικό καθώς δεν δύναται να ανταποκριθεί στις νέες παραμέτρους που δημιουργεί το μεταλλασόμενο μοντέλο εργασίας

7. Υπάρχει πεδίο για την αριστερά να καθορίσει και πάλι τις εξελίξεις

α. Υπάρχει χρέος στην ΑΡΙΣΤΕΡΑ να επηρεάσει και να καθορίσει τις εξελίξεις.

β. Για να γίνει όμως αυτό πρέπει η αριστερά να αρνηθεί παλαιούς δογματισμούς που σήμερα δεν μπορούν να λειτουργήσουν ως πολιτικά προτάγματα στη δημιουργική της δράση.

γ. Η κοινωνική δικαιοσύνη, η κοινωνία της αλληλεγγύης, το πολιτικό πρόταγμα ότι απαιτείται ένα σύγχρονο πλέγμα κοινωνικών μέτρων είναι πάντα επίκαιρες ΑΡΧΕΣ για την ΑΡΙΣΤΕΡΑ.

δ. Η αναζήτηση του νέου, και η εγκατάλειψη του αναποτελεσματικού - παλαιού, δεν σημαίνει ΠΟΤΕ ότι εγκαταλείπουμε τις ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ.

8. Τι πρέπει να αποδεχτεί και να κατανοήσει η ΑΡΙΣΤΕΡΑ για να μπορέσει να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός νέου κοινωνικού κράτους

α. Πρέπει να αποδεχθεί όχι ως ήττα, αλλά ως αδήριτη εξέλιξη, την αναγκαιότητα προσαρμογής του μοντέλου εργασίας στο καθημερινά οικοδομούμενο νέο τεχνολογικό μοντέλο παραγωγής.

β. Πρέπει να κατανοήσει ότι καθώς η οικονομία διεθνοποιείται, η αριστερά πρέπει να διεθνοποιήσει τη δράση της και τον προβληματισμό της, οριοθετώντας τα πολιτικά της προτάγματα σ' ένα κόσμο δίχως οικονομικά σύνορα.

γ. Το νέο κοινωνικό κράτος δεν μπορεί να είναι μόνο ΕΘΝΙΚΟ, το νέο κοινωνικό κράτος πρέπει να αναζητηθεί με διευρυνόμενη την διεθνοποιημένη σκέψη της ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ.

δ. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η νέα παγκοσμιοποίηση είναι πολυκεντρική και έχει ως σημείο αναφοράς τους μεγάλους ιδιωτικούς και τραπεζικούς οικονομικούς σχηματισμούς και όχι τα εθνικά κράτη.

ε. Πρέπει να αποδεχτούμε ότι απαιτείται διεθνής συντονισμός και μια νέα διεθνής αλληλεγγύη.

ζ. Πρέπει να θέσουμε ως προτεραιότητα ότι το νέο κοινωνικό κράτος, οφείλει με ενεργητικό τρόπο και ευελιξία να καλύπτει και να αναπληρώνει όλες τις φυσικές και οικονομικές ανισότητες που δημιουργούνται στις σύγχρονες κοινωνίες.

9. Οι βασικοί σταθμοί στην εξελικτική πορεία οικοδόμησης του ΝΕΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

α. Η διαρθρωτική προσαρμογή του μοντέλου εργασίας στο τεχνολογικό μοντέλο παραγωγής, πρέπει ν' αποτελεί τον πρώτο και βασικό σταθμό.

β. Η προσαρμογή των υφισταμένων δομών του κοινωνικού κράτους, πρέπει να στοχεύει στην ελαχιστοποίηση του διοικητικού - διαχειριστικού κόστους και στη μεγιστοποίηση των παρεχομένων υπηρεσιών.

γ. Η προσαρμοστικότητα, η ευελιξία των δράσεων και κυρίως η παραγωγική - αναπτυξιακή χρήση των πόρων πρέπει να συγκροτούν τους κυρίους στόχους του νέου κοινωνικού κράτους (ενεργητικές και όχι παθητικές πολιτικές).

δ. Να επανεξεταστεί η αρχή της καθολικότητας προκειμένου να αυξήσουμε τις δράσεις και τους διαθέσιμους πόρους γι' αυτούς που «χάνονται» και αδικούνται με την ανάπτυξη ισοπεδωτικών πολιτικών.

ε. Το νέο κοινωνικό κράτος, ως εθνική δράση πρέπει να αντιστοιχείται σ' ένα υπερεθνικό σύστημα αξιών και δεσμεύσεων που θα οριοθετεί τις εθνικές επιλογές.

ζ. Η πρόκληση για την προσέγγιση ενός **ευρωπαϊκού ή παγκόσμιου χάρτη κοινωνικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων** μέσα από τον ριζικό αναπροσανατολισμό του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, μπορεί και πρέπει να αποτελέσει μια νέα αφετηρία σκέψης προβληματισμού και δράσης για όλο το χώρο της ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ και τα ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ.

10. Νέο μοντέλο ευημερίας, η βάση του σύγχρονου κοινωνικού κράτους

α. Η οικοδόμηση ενός πρότυπου ευημερίας με έμφαση στα ποιοτικά και όχι στα ποσοτικά στοιχεία, πρέπει ν' αποτελέσει

αναπόσπαστη παράμετρο στην προοπτική οικοδόμησης του νέου κοινωνικού κράτους.

β. Αν στη βιομηχανική εποχή το ποσοτικό στοιχείο καθόρισε τις εξελίξεις, το μέλλον θα κριθεί στο κατά πόσο ο όγκος των παραγόμενων προϊόντων θα βρίσκεται σε αντιστοιχία με τις φυσικές δυνατότητες του πλανήτη μας.

γ. Για να αρκέσουν οι φυσικοί πόροι και ειδικότερα για να ανατραπεί το φαινόμενο του υποσιτισμού του μισού πληθυσμού της γης, ο λεγόμενος αναπτυσσόμενος κόσμος πρέπει να σχεδιάσει ένα νέο πρότυπο ευημερίας με οικολογική ευαισθησία, ισορροπία και παγκόσμια κοινωνική ευαισθησία.

δ. Καθώς διεθνοποιείται λοιπόν η οικονομία, παγκοσμιοποιείται η πρόκληση μιας νέας οικουμενικής ισορροπίας, ανάμεσα στους φυσικούς πόρους, την κατανάλωση, και την οικονομία με στόχο τον καθορισμό κανόνων που θα ρυθμίζουν μια νέα ποιοτική παγκόσμια ευημερία.

11. Το νέο όραμα - η νέα ουτοπία είναι υπόθεση αυτών που σκέπτονται - γι' αυτό - έχουμε ανάγκη από μια σκεπτόμενη αισιόδοξη και δρώσα αριστερά, μια αριστερά όλων των πολιτών, μια αριστερά της κοινωνίας

α. Στην περίοδο ανάπτυξης του βιομηχανικού μοντέλου παραγωγής, οι σαφείς ταξικοί διαχωρισμοί ανάμεσα στην εργατική τάξη και το κεφάλαιο ήταν ο καταλύτης ανάπτυξης και εμπέδωσης της αριστεράς.

β. Στη νέα περίοδο, η υπόθεση της αριστεράς είναι υπόθεση όλων των ενεργών σκεπτόμενων πολιτών, υπόθεση όλων όσων προβληματίζονται, με πολιτικά προτάγματα, κοινωνικές και οικολογικές ευαισθησίες ένα νέο κόσμο που δεν θα χωρίζεται σε ενεργούς και αδρανείς πολίτες.

Το κρίσιμο ζητούμενο είναι ο σχεδιασμός ~~μιας~~ νέων πολιτικών όρων που θα στοχεύουν σ' ένα κόσμο ισορροπημένης

παγκόσμιας ευημερίας, τον κόσμο των ενεργών και υπεύθυνων πολιτών, ένα κόσμο που θα διαπνέεται από τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας των ατομικών δικαιωμάτων και της ελευθερίας.

Ο προσδιορισμός του πολιτικού περιεχομένου αυτών των αρχών σ' ένα κόσμο ανοιχτών οριζόντων, σ' ένα κόσμο ενεργών και υπεύθυνων πολιτών είναι η επίκαιρη πρόκληση για την ΑΡΙΣΤΕΡΑ, αυτή ακριβώς είναι η νέα διαχωριστική γραμμή που πρέπει να χαράξει η αριστερά απέναντι στις δυνάμεις της δεξιάς, της καθυστέρησης και της οπισθοδρόμησης.

12. Βρισκόμαστε αντιμέτωπη στην πιεστική πρόκληση προσαρμογής της εργασίας στο νέο μοντέλο παραγωγής (ν.μ.π.)

α. Στο ν.μ.π., που εξελικτικά οικοδομείται και μορφοποιείται, τόσο στην Ευρώπη όσο και στον υπόλοιπο αναπτυγμένο κόσμο, ο συντελεστής της γνώσης και της πληροφορίας, λειτουργεί πιεστικά στο υφιστάμενο μοντέλο εργασίας.

Η διαρθρωτική πίεση που ασκείται στο παραδοσιακό μοντέλο εργασίας, μπορεί κατά κύριο λόγο να εντοπιστεί:

- στην αναγκαιότητα της διαρκούς ανανέωσης του γνωστικού πεδίου των ιδίων των εργαζομένων
- στην αναγκαιότητα παροχής εργασίας μ' άλλες μορφές, συμβόλαια εργασίας, εργασία με το κομμάτι, τηλεργασία, ολιγόωρη εργασία κ.λ.π.
- στη μείωση του όγκου της τυπικής μισθωτής εργασίας
- στην προσαρμογή της δομής της εργασίας στις ανταγωνιστικές πιέσεις

β. Στη βάση των παραπάνω διαρθρωτικών πιέσεων οφείλουμε να σχεδιάσουμε μια ολοκληρωμένη πολιτική προσαρμογών.

Άρνηση αυτής της πραγματικότητας και αδράνεια προσαρμογής, σημαίνει αύξηση της ανεργίας και συνολική υποχώρηση της οικονομίας.

- Ο σχεδιασμός μιας ολοκληρωμένης εθνικής δράσης για την ανάπτυξη υγιεινών και αποτελεσματικών δομών και μηχανισμών ελέγχου για την δια βίου κατάρτιση (ΚΕΚ - ΟΡΓΑΝ. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΑΕΔ κλπ) συγκροτούν την κύρια βάση σ' αυτή την διαρθρωτική προσαρμογή.
- Το εγχείρημα της ρυθμισμένης και ελεγχόμενης παροχής εργασίας με άλλες μορφές, συμβόλαια έργου, εργασία με το κομμάτι, τηλεργασία, μερική (ολιγόωρη) εργασία κλπ συγκροτούν το νέο πεδίο παρέμβασης με την νομοθετική ρύθμιση αυτών των νέων μορφών εργασίας

γ. Οι βασικοί όροι για την εφαρμογή των άλλων ευέλικτων μορφών απασχόλησης, συμβόλαια έργου, τηλεργασία, εργασία με το κομμάτι κλπ, πρέπει σε κάθε περίπτωση να αντιστοιχηθούν στον ενιαίο ασφαλιστικό φορέα των εργαζομένων και να καθοριστούν οι όροι για την υπαγωγής τους σ' αυτόν.

- Οι εργαζόμενοι με κάθε μορφή εργασίας, πρέπει να μπορούν να εγγραφούν στα συνδικάτα και μέσα απ' αυτά να κατοχυρωθεί το καθεστώς αμοιβών, όρων εργασίας, ασφαλιστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις με την διεύρυνση του καθεστώτος των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας.
- Όλες οι μορφές εργασίας, ακόμα κι αυτές, που έχουν καθοριστεί με ατομικές συμβάσεις πρέπει να κινούνται σ' ένα πλαίσιο που θα καθορίζονται και θα ρυθμίζονται είτε από Νόμο είτε από Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. **Ευελιξία ναι, όχι όμως ασυδοσία και καθεστώς αναρχίας που στρεβλώνει τον ανταγωνισμό σωρεύοντας μονομερώς τα βάρη στον παράγοντα της εργασίας.**

δ. Οι βασικοί όροι για την εφαρμογή της (ολιγόωρης) μερικής απασχόλησης, πρέπει να αφορούν:

- την ένταξη αυτής της μορφής εργασίας στο ολοκληρωμένο ασφαλιστικό σύστημα

- την εθελουσία είσοδο ενός εργαζόμενου ή μιας εργαζόμενης από μια θέση πλήρους απασχόλησης σε μια θέση μερικής απασχόλησης
- το κατά προτεραιότητα πέρασμα, αν ο εργαζόμενος το επιθυμεί, από μια θέση μερικής απασχόλησης σε μια θέση πλήρους απασχόλησης
- την δυνατότητα των ανέργων που βρίσκονται κοντά στο όριο της συνταξιοδότησής τους, η μερική απασχόληση να τους οδηγεί σε πλήρη συνταξιοδοτικά δικαιώματα, με την συμπλήρωση των ασφαλιστικών εισφορών από τον κρατικό προϋπολογισμό και από πόρους ειδικών λογαριασμών (ΛΑΕΚ)
- τον καθορισμό συγκεκριμένου ποσοστού για επιχειρήσεις που κάνουν ευρεία χρήση της μερικής απασχόλησης με την παροχή θέσεων εργασίας μερικής απασχόλησης σε μακροχρόνια ανέργους, ανέργους που βρίσκονται στο προσυνταξιοδοτικό στάδιο, ΑΜΕΑ, γυναίκες και άλλες ευπαθείς ομάδες.

ε. Η διεύρυνση του ημερήσιου χρόνου εργασίας, σε περιόδους παραγωγικής αιχμής και σε περίπτωση που λόγω εξειδίκευσης και γνώσης του εργασιακού αντικειμένου, δεν μπορεί να καλυφθεί με απασχόληση και άλλων εργαζομένων είτε με τη μορφή της μερικής απασχόλησης, είτε με τη μορφή των άλλων μορφών εργασίας (συμβάσεις έργου κλπ), η διεύρυνση του ημερήσιου χρόνου μπορεί να γίνει για - 2 - το πολύ ώρες την ημέρα και για ένα μικρό και σαφώς καθορισμένο χρονικό διάστημα με την προϋπόθεση ότι για τη μια τουλάχιστον ώρα τη μέρα θα συνομολογούν και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι ενώ και οι - 2 - επιπλέον ώρες προσαυξημένες σε ποσοστό 25% θα ισοσταθμίζονται στον ετήσιο εργασιακό κύκλο μειώνοντας έτσι τον μηνιαίο χρόνο εργασίας την περίοδο αυτή από τις 40 ώρες στις 37,5 ώρες την εβδομάδα.

13. Οι θέσεις που θα προβάλουμε ως Κόμμα και ως Κυβέρνηση στην ΕΕ και στους Διεθνείς Οργανισμούς για το μέλλον της εργασίας και της κοινωνικής ασφάλισης

α. Δεν έχουμε αυταπάτες ότι, χωρίς μακρόπνοες πολιτικές επιλογές, ούτε η εργασία ούτε η κοινωνική ασφάλιση, με τις υφιστάμενες διαρθρωτικές αδυναμίες τους μπορεί να οδηγήσουν

σε καθεστώς εργασίας για όλους, και της βιώσιμης ασφαλιστικής προοπτικής όλων.

β. Έχουμε το πολιτικό θάρρος να το αναγνωρίζουμε και να το ομολογούμε.

Τα μέτρα που προτείνουμε είναι μέτρα διαρθρωτικής προσαρμογής σ' ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον που μας επιβάλλει προσαρμογές και ενυπάρχει σ' αυτά, η παράμετρος της ρυθμισμένης προσαρμογής για να διευρύνουμε τη θέση της χώρας μας στη παγκόσμια αγορά και η παράμετρος της καινοτομίας και επιθετικής δράσης που ανοίγει νέους ορίζοντες για την οικοδόμηση ενός ευρύτερου **Χαρτί Κοινωνικών Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων**, ως βασικό όρο για την οικοδόμηση ενός **Νέου Μοντέλου Ευημερίας και Πλήρους Απασχόλησης**.

γ. Για την προώθηση αυτού του νέου μοντέλου ευημερίας και πλήρους απασχόλησης, το κόμμα μας σε συμπαρατάξη με όλες τις δυνάμεις της αριστεράς και τα συνδικάτα, θα προωθήσει και θα καταθέσει σ' όλες τους υπερεθνικούς οργανισμούς ΕΕ, ΟΟΣΑ κλπ. Τις παρακάτω πολιτικές θέσεις.

14. Οι θέσεις μας για το μέλλον της εργασίας

α. Η νέα σχέση χρόνου και εργασίας και ειδικότερα η προσθήκη της συνιστώσας της γνώσης και της πληροφορίας στις παραδοσιακές συνιστώσες της παραγωγής (Γη - κεφάλαιο-εργασία και πρώτες ύλες) καθιστά την εργασία παραγωγικότερη.

Ωστόσο με τα ισχύοντα σήμερα , τα οφέλη της παραγωγικότερης εργασίας, κατανέμονται σ' ένα παιχνίδι ενός πολυκεντρικού ανταγωνισμού με πρωταγωνιστές αυτής της ανακατανομής τις ίδιες τις επιχειρήσεις.

β. Απέναντι σ' αυτή την απειλή οι πολιτικές δυνάμεις της προόδου και της δημιουργίας σε συνεργασία με τα συνδικάτα οφείλουν να σχεδιάσουν και να προωθήσουν με συγκεκριμένες θεσμικές ρυθμίσεις, **εθνικού , ευρωπαϊκού και παγκόσμιου χαρακτήρα**, ένα νέο μοντέλο ευημερίας με βασικές παραμέτρους, την πλήρη απασχόληση , την διεύρυνση των επιλογών και την αναβάθμιση των ποιοτικών παραμέτρων της ζωής των εργαζομένων τόσο στο χώρο της εργασίας όσο και στον ελεύθερο χρόνο τους.

γ. Η ανακατανομή αυτού του παραγόμενου πλούτου πρέπει σε πρώτη φάση να γίνει, με την σταδιακή μείωση του ημερήσιου - εβδομαδιαίου- μηνιαίου και ετήσιου χρόνου εργασίας, με την επαναρρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, και την σταδιακή αύξηση της ίδιας της αμοιβής της εργασίας.

Αν η εξέλιξη αυτή δεν ρυθμιστεί και δεν καθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις κατανομής και ανακατανομής του παραγόμενου πλούτου από την αύξηση που προκαλεί σ' αυτόν η παραγωγικότητα της εργασίας τα οφέλη θα κατανέμονται όλο και πιο άνισα με αρνητικούς δέκτες αυτής της επίπτωσης μόνο τους ίδιους τους εργαζόμενους.

δ. Ο σαφής προσδιορισμός αυτής της πορείας, πρέπει και μπορεί να αποτελέσει τη νέα σαφή διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στη σύγχρονη και σκεπτόμενη αριστερά και στις πολιτικές δυνάμεις που χωρίς να οραματίζονται το μέλλον αντιμετωπίζουν το παρόν με μονοσήμαντη λογική την συσσώρευση όλων των διαρθρωτικών προβλημάτων στον παράγοντα της εργασίας και τον ίδιο τον κόσμο της εργασίας.

15. Οι θέσεις μας για το μέλλον του κοινωνικού κράτους

α. Με την απουσία ενός ολοκληρωμένου πολιτικού σχεδίου για ένα νέο κοινωνικό κράτος, δεν έχουμε αυταπάτες ότι, το ισχύον αδυνατώντας να προσαρμοστεί στα νέα διαρθρωτικά και οργανωτικά δεδομένα, όλο και μεγαλύτερα μέρη του ενεργού πληθυσμού θα οδηγούνται έξω από το δίκτυ της προστασίας του.

Αν δεν αντιμετωπίσουμε την μετάβαση των σημερινών δομών του κοινωνικού κράτους σ' ένα νέο σύστημα που θα στηρίζεται σε αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης και οικονομικής και λειτουργικής πραγματικότητας, τότε είναι βέβαιο ότι τα όποια μέτρα προσαρμογής, μπορεί να παρατείνουν τον χρόνο ζωής των υφισταμένων δομών του κοινωνικού κράτους ωστόσο η χρονική στιγμή που πλήρους αδιεξόδου θα είναι πάντα ορατή και μεσοπρόθεσμη απειλή.

Η πλήρης κατάρρευση των υφισταμένων δομών του κοινωνικού κράτους είναι μπροστά μας και ακριβώς αυτή την απειλή πρέπει να συνειδητοποιήσουμε και να ανατρέψουμε.

β. Τα όποια μέτρα λοιπόν λαμβάνουμε στην προοπτική της μετάθεσης της χρονικής στιγμής της οριστικής και αναπότρεπτης κρίσης και κατάρρευσης, είναι μέτρα που μπορεί να έχουν νόημα ΜΟΝΟ με την προϋπόθεση της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που θα στοχεύει στην οικοδόμηση ενός ΝΕΟΥ - ΕΝΤΕΛΩΣ ΝΕΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ που θα εγγυάται το μέλλον των επόμενων γενεών του κόσμου της εργασίας.

γ. Το ΝΕΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ, πρέπει να διέπεται από δύο αρχές παρέμβασης .

Από την **αρχή της καθολικότητας** που θα διασφαλίζει το ελάχιστο αποδεκτό δίκτυ κοινωνικής προστασίας, αρχή βέβαια που θα μπορούν να απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες που δεν αρνούνται να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους για την ένταξή τους στην παραγωγική κοινωνία και οικονομία και την διεύρυνση του σ' όλα τα ΑΜΕΑ, και άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Και από την **αρχή της ανταποδοτικότητας** στη βάση ανταποδοτικών οικονομικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης που θα σχεδιάζονται και θα υλοποιούνται είτε από το κράτος με τη σύμφωνη γνώμη και την συμβολή των κοινωνικών και παραγωγικών συντελεστών, είτε από άλλες μορφές οικονομικής οργάνωσης, μορφές όμως που θα πιστοποιούνται και θα ελέγχονται από τις Δημόσιες Αρχές.

δ. Η προώθηση με ενιαίους κανόνες, των βασικών παραμέτρων που θα εγγυώνται την βιωσιμότητα, του σκέλους και των μέτρων εφαρμογής που θα διασφαλίζουν την λειτουργία αρχών κοινωνικής και ασφαλιστικής καθολικότητας και η ταυτόχρονη ανάπτυξη αρχών ανταποδοτικότητας που θα αντικατροπτίζουν την εφευρετικότητα την ωριμότητα και την αποδοτικότητα των κοινωνικών και παραγωγικών συντελεστών μιας οργανωμένης κοινωνίας και οικονομίας είναι δύο αρχές και κατευθύνσεις δράσεις που δημιουργούν ρεαλιστικές και αισιόδοξες προοπτικές για την εξελικτική αλλά σαφή και ασφαλή οικοδόμηση ενός σύγχρονου και βιώσιμου κοινωνικού κράτους.

ε. Το νέο κοινωνικό κράτος, δεν μπορεί να μην παραβλέπει την αναγκαιότητα της καθολικής εγκαθίδρυσης ενός δίχτυ κοινωνικής προστασίας, και αναμφίβολα στο νέο κοινωνικό κράτος δεν μπορεί οι ανταποδοτικοί συντελεστές του να μην αντιστοιχούνται στις παραγωγικές ανταγωνιστικές και αναπτυξιακές συνιστώσες μιας ανταγωνιστικής οικονομίας.

ζ. Στο νέο κοινωνικό κράτος, το καθολικό το ελάχιστο αποδεκτό, πρέπει ν' αποτελεί τη βάση της κοινωνικής συνοχής, ενώ ταυτόχρονα το καινοτόμο, το ανταποδοτικό πρέπει ν' αντικατροπτίζει την διαρκή αναζήτηση μιας εθνικής οικονομίας και κοινωνίας για να βελτιώσει τη θέση της στον παγκόσμιο οικονομικό χώρο.

η. Ο σαφής προσδιορισμός αυτών των δύο βασικών αρχών στην προοπτική οικοδόμησης ενός αποδεκτού βιώσιμου και δίκαιου νέου κοινωνικού κράτους πρέπει και μπορεί ν' αποτελέσει τη νέα και σαφή γραμμή που θα οριοθετεί τις επιλογές της αριστεράς απέναντι στις πολιτικές δυνάμεις που αντιμετωπίζουν την ίδια την προοπτική ύπαρξης του κοινωνικού κράτους ως βασικό εμπόδιο στην απαίτηση του μέλλοντος για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας σ' ένα κόσμο δίχως οικονομικά σύνορα.

Οι δυνάμεις της αριστεράς, δεν αρνούνται να αναμετρηθούν με τις απόψεις της δεξιάς σ' επίπεδο αρχών, ιδεών και πολιτικών εφαρμογών, σ' ένα κόσμο με συνεχώς διευρυνόμενα τα οικονομικά σύνορα αυτό που αρνούνται είναι, αυτή η εξέλιξη να μην αφορά τους εργαζόμενους και τις κοινωνίες στο σύνολό τους.